

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

16672
16673
Gk 104

Sayı : 43728771-610.00/ 1678
Konu : 7/16672 ve 7/16673 Sayılı yazılı soru önermeleri

- 2 NİSAN 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 05.02.2013 tarihli ve 43452547-120.07-1056301 sayılı yazısı.

İlgi yazıyla, Ankara Milletvekili Sayın Sinan Aydın AYGÜN'ün tarafıma tevcih ettiği 7/16672 ve 7/16673 esas sayılı yazılı soru önermelerinin cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önermeleriyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :

1- Soru önermelerine ilişkin cevaplar
(4 sayfa)

Adres: Necatibey Cad. No:110/A-06100 Yücetepe-ANKARA
Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97
Faks: +90 (312) 294 69 77
Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Evrak teyidi <https://dpteb.dpt.gov.tr/Sorgu> adresinden 98PA-IAUV-8LKG kodu ile yapılabilir.

sozdemir@kalkinma.gov.tr

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN SİNAN AYDIN AYGÜN'ÜN YÖNELTTİĞİ 7/16672
ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİYLE İLGİLİ CEVAPLAR:**

Soru 1:Sözkonusu bilgiler, TÜİK'in SMS hizmeti aldığı firmaya kamuoyuna açıklanmadan ne kadar süre önce verilmektedir?

Soru 2:Kamuoyunun ve her gün milyarlarca lira dönen piyasaların duyarlı olduğu, önceden öğrenenlerin hisse senedi, tahvil-bono, döviz ve benzeri piyasalarda spekülasyon yapmalarına izin veren istatistiklerin özel bir firmaya önceden verilmesi sakıncalı değil mi?

Soru 3:TÜİK söz konusu verilerin SMS hizmeti alınan firma içerisinden dışarıya sızdırılmasını önlemek için ne tür önlemler almıştır?

Soru 4:TÜİK'in veri açıklama sisteminde ortaya çıkan bu açıklarından birilerinin haksız kazanç sağlayıp sağlamadığını tespit etmek amacıyla Sermaye Piyasası Kurulu, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB), Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası (VOB), İstanbul Altın Borsası (İAB) ve döviz piyasalarındaki işlemlere yönelik bir inceleme yapmış mıdır? Şimdiye kadar yapılmamışsa bu yönde bir inceleme başlatmayı düşünüyor musunuz?

Cevap 1-4: 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununun (TİK) 4. ve 12. maddeleri “eş zamanlı” ve “eşit şartlarda” erişimi kanuni güvence altına almıştır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından söz konusu firma da dahil olmak üzere hiçbir makam ya da kişiye hiçbir veri kamuoyuna belirtilen saatten önce verilmemektedir.

TÜİK 2005 yılından itibaren SMS aracılığıyla bazı haber bültenlerini abone olan kullanıcılarına belirlenmiş bir takvim üzerinden yayın saatini takiben iletmektedir. Bu hizmetin telefon operatörleri aracılığıyla gerçekleştirilebilmesi için de bir aracı firmadan hizmet alınmıştır. Bilgilerin aracı firmaya gönderimi 2012 yılı Ocak ayına kadar saat 10:00'dan sonra gerçekleştirilmiş, bu tarihten sonra ise sistemin yenilenmesine gidilmiş ve “güvenli protokol” olarak adlandırılan güvenlik sınıfında web tabanlı bir uygulamanın kullanılmasına başlanmıştır. Bu güvenlik sınıfı banka müşterilerine ait internet şifrelerinin tutulduğu seviyedir. Yeni sistemde bilgiler haber bülteni saatinden önce güvenli ortama girilmekte, ancak her türlü erişime kapalı olarak yayın saatine kadar bekletilmektedir.

15 Ocak 2013 tarihinde, Hanehalkı İşgücü İstatistiklerinin kamuoyuna SMS ile erken duyurulmasında da firmanın bilgiye erken erişimi sözkonusu değildir. Firmanın haber bülteni gönderim saatini 10:00 olarak sisteme girmesi gerekirken 00:00 olarak girmesi sebebiyle erken gönderim gerçekleşmiştir. Verdiği hizmette göstermiş olduğu kusur sebebiyle kamuoyunun bilgilere eş zamanlı erişimi ilkesinin zedelenmesine sebep olan Firma hakkında gerekli hukuki süreç başlatılmıştır. Bu konuyla ilgili olarak aynı gün ekte verilen kamuoyu duyurusu yapılmıştır.

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN SİNAN AYDIN AYGÜN'ÜN YÖNELTTİĞİ 7/16673
ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİYLE İLGİLİ CEVAPLAR:**

Soru 1: Bu tartışmalara bir açıklık getirebilmek için TÜİK'in 2011 yılının tamamı ve 2012'nin ilk 9 ayına ilişkin milli gelir hesaplamalarını altın ihracatı ve ithalatından arındırılarak hesaplaması mümkün mü?

Cevap 1: 1998 bazlı mevcut GSYH serisi Avrupa Hesaplar Sistemine (ESA95) göre hesaplanmaktadır. Hesaplamalar yapılırken, faaliyetlere göre alt detayda çalışmalar ve analizler yapılmaktadır. Altının GSYH hesaplamalarından ayrıştırılması mümkündür, ancak bunun yapılması metodolojik açıdan uygun değildir. Çünkü kapsam sorunu ortaya çıkacağından, sentetik bir GSYH dengesi üretilmiş olacaktır. Yapıldığı takdirde ise harcama yöntemiyle GSYH bileşenlerinin kompozisyonunda değişiklik olacak, ancak ikinci sorunun cevabında ifade edildiği şekilde büyüklük son derece az etkilenecektir.

Soru 2: 2011 yılının tümü için yüzde 8,5, 2012'nin ilk 9 ayı için de 2,6 olarak açıklanan GSYH büyüme oranlarında (harcamalara göre hesaplanırken) altın ihracatı ve ithalatının etkisi ne kadardır. Altın etkisi çıkarılınca büyüme oranları hangi oranlara çıkmakta ya da inmektedir.

Cevap 2: Üretim yöntemi ile GSYH'da altın büyük ölçüde imalat sanayi sektöründe NACE Rev1.1'e ⁽¹⁾ göre 27.41 (Değerli Metal Üretimi) ve 36.22 (Mücevherat ve başka yerde sınıflandırılmamış ilgili eşyaların imalatı) sektörlerinde girdi olarak kullanılmakta ve ilgili sektörlerin üretimi sonucunda yaratılan katma değer, üretim yöntemi ile GSYH'da yer almaktadır. Bu iki sektör ve bağlı iktisadi faaliyetlerin oluşturduğu katma değer toplamının (36.22 + 27.41) GSYH içindeki payı yüzde 0,2 dir.

Harcamalar yöntemi ile GSYH hesaplamalarında ise, altın özel nihai tüketim harcamaları, ithalat ve ihracatta yer alabilmektedir. Genellikle harcama tarafındaki kalemler arasında altının etkisi mahsuba konu olmaktadır.

Öncelikle, net altın ihracatının Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'ya (GSYH) etkide bulunabilmesi için, söz konusu ihracatın yurt içi katma değer içermesi, bir başka deyişle bir bölümünün yurt içinde üretilmiş veya işlenmiş olması gerekmektedir. Öte yandan, ihracata konu olan altın herhangi bir katma değer içermese de, harcama yönünden GSYH kompozisyonunu değiştirebilmektedir.

Bu çerçevede, altın ihracatının GSYH büyümesi ve talep kompozisyonu üzerindeki etkilerinin tam olarak anlaşılabilmesi için ihraç edilen altının kaynakları incelenmelidir. Herhangi bir çeyrekte ihraç edilen altın, söz konusu dönemde yapılan ithalat veya yurt içi üretim tarafından karşılanabileceği gibi önceki dönemlerde yapılan yurt içi üretim veya ithalat yoluyla biriktirilen altın stoklarından da karşılanabilir.

¹ NACE Rev1.1 Statistical Classification of Economic Activities in European Community
Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması

İşlenmemiş altın ihracat ve ithalat eğilimleri incelendiğinde ihracat ve ithalat arasında gecikmeli bir korelasyonun varlığı dikkat çekmektedir. Nitekim 2012 yılı Mart ayından başlayan ihracat artışından önce 2011 yılı Ağustos ve Eylül aylarında işlenmemiş altın ithalatında kayda değer bir artış yaşanmıştır.

Altın ihracatının ve ithalatının GSYH'ye ve talep kompozisyonuna etkileri şu şekilde sıralanabilir:

- t döneminde yapılan ihracat, geçmiş dönemlerde yapılan ithalat veya üretim ile karşılandığında altın tüketim amaçlı kullanılmadığı ve stoklarda saklandığından cari dönem GSYH üzerindeki net etkisi sıfır olmakta, ancak kompozisyon itibarıyla dönemler arasında stok kaymasına neden olmaktadır.
- t döneminde yapılan ihracat, eğer yurt içinde üretiliyorsa, üretildiği dönemde GSYH'ye pozitif katkıda bulunacaktır.
- t dönemindeki ihracat aynı dönemdeki ithalat ile karşılanıyorsa GSYH büyümesine katkıda bulunmamaktadır.
- Benzer bir şekilde, geçmiş dönemde yapılan üretim tarafından karşılanan altın ihracatı, önceki dönemde GSYH'ye pozitif katkı yaparken, cari dönemde katkı yapmamaktadır.

Soru 3: 2011 ve 2012 yıllarına ilişkin altın dış ticareti hariç dış ticaret açığı ve cari işlemler açığı rakamları nedir?

Cevap 3: 2011 ve 2012 yıllarına ilişkin altın dahil-hariç dış ticaret ve cari işlemler dengesi değerleri aşağıda tabloda verilmiştir.

Dış Ticaret ve Cari İşlemler Dengesi

Milyon ABD Doları

	2011			2012		
	Toplam		Altın (Tarife7108)	Toplam		Altın (Tarife7108)
	Altın dahil	Altın hariç		Altın dahil	Altın hariç	
İhracat	134.907	133.432	1.475	152.561	139.216	13.345
İthalat	240.842	234.590	6.252	236.537	228.900	7.637
Dış denge	-105.935	-101.158	-4.777	-83.976	-89.684	5.708
Cari İşlemler Dengesi	-77.219	-72.442		-48.867	-54.575	

Not: 2012 yılı verileri geçicidir.

No : 02
Tarih : 15/01/2013

**2012 YILI EKİM DÖNEMİ HANEHALKI İŞGÜCÜ HABER BÜLTENİNİN
YAYIMLANMASIYLA İLGİLİ KAMUOYU AÇIKLAMASI**

Türkiye İstatistik Kurumu 15 Ocak 2013 tarihinde açıklanan Ekim 2012 Hanehalkı İşgücü Haber Bülteni'nin, kısa mesaj hizmeti (SMS) ile erken duyurulmasıyla ilgili olarak kamuoyuna aşağıdaki açıklamaların yapılmasını gerekli görmüştür.

TÜİK ürettiği istatistiklerin kamuoyuna ulaştırmak için başta internet olmak üzere basılı, görsel ve işitsel çeşitli dağıtım yöntemlerini kullanmaktadır. Özellikle, istatistiklerin geniş kitlelere en kısa sürede ulaştırılmasını sağlamak üzere 2005 yılından bu yana mobil teknolojilerin de kullanılmasına geçilmiş ve bu çerçevede 3737 SMS Servisi olarak adlandırılan bir sistem ile hizmet verilmeye başlanmıştır.

Bu hizmete abone olan kullanıcıların cep telefonlarına bağlı bulundukları operatör aracılığıyla haber bültenlerini otomatik olarak gönderen 3737 SMS servisinin kurulması ve işletilmesi için bir firma ile işbirliğine gidilmiştir. Bu işbirliği çerçevesinde ilgili firmanın hazırladığı yazılım yoluyla haber bülteni özet bilgileri otomatik olarak saat 10:00'da kullanıcılara ulaştırılmaktadır.

Ancak, 15 Ocak 2013 saat 10:00'da yayımlanması gereken Hanehalkı İşgücü Haber Bülteni, yayımlama saatinin ilgili firma tarafından yanlış girilmesi sonucunda normal vaktinden önce yayımlanmıştır.

Verdiği hizmette göstermiş olduğu kusur sebebiyle kamuoyunun bilgilere eş zamanlı erişimi ilkesinin zedelenmesine sebep olan Firma hakkında gerekli hukuki süreç başlatılmıştır.

Hanehalkı işgücü verilerinin eş zamanlı olarak paylaşılamamasından dolayı kamuoyundan özür dileriz.

Saygıyla duyurulur.